

han blev ved at kræve Skatterne op, og derfor tilkom der dem et tungt Ansvar, der vilde spænde Ben for denne Toldlov, han kunde sagtens klare sig, — saa misforstod den højtærede Finansminister ganske grundigt Situationen. Jeg troede, at vi levede under parlamentariske Tilstande, jeg troede, at vi havde en Venstreregering og en Venstre-Finansminister, der ikke kunde tænke sig at fremsætte et saadant Lovforslag som dette, en Toldlov, første Gang medens Venstre har haft Regeringen, uden at staa og falde med denne Toldlov. Skulde den strande, antager jeg ikke, at den højtærede Finansminister nogen Sinde mere vil faa Lejlighed til at opkræve disse indirekte Skatter. Det blev ikke ham, det antager jeg ikke, det gaar jeg paa Forhaand ud fra, ellers synes jeg, hele Forhandlingen er temmelig meningsløs. Ja, flere ærede Medlemmer ryste paa Hovedet, men jeg kan ikke tænke mig en parlamentarisk Situation med en Venstreregering og Venstreministre, hvor man kunde forestille sig dette, at Konseilspræsidenten Gang efter Gang fremsatte Forslag til en Grundlovsændring, men naar den ikke blev gennemført, saa sagde jeg: har det meget godt, jeg hæver min Gage, jeg sidder og kommanderer Officererne og foretager Avancementerne, og det gaar brillant. Eller en Justitsminister, der forelægger Retsreformen, og som, naar den strander, siger: det er værst for Befolkningen med alle de Justitsvildfarelser, der stadig komme, men jeg har mit saa temmelig paa det tørre, jeg bliver vel neppe uskyldig arresteret. Eller hvis Indenrigsministeren sagde: jeg fremsætter den kommunale Valgreform, men om den bliver gennemført eller ej, er mig i og for sig ligegyldigt, jeg hører til de højstbeskattede, jeg har mit paa det tørre, det gaar nok for mig. Saaledes kan jeg daarlig tænke mig en Venstreregering og Venstres Ministre. Naar de staa overfor de store afgørende Spørgsmaal om Militærsagens Ordning, den kommunale Valgreform, Retsreformen og Toldloven, da maa de staa og falde med disse Spørgsmaal, naturligvis maa de have nogen Tid, men et af to, enten maa de føre dem sejrrikt igennem, eller de maa give Plads for andre, som ville gøre det. Ja, de kunne naturligvis ogsaa søge et Forlig, og det er naturligvis det, der arbejdes paa for Tiden, og bliver dette Toldforlig gennemført, som nu er forberedt her, ja saa vil vist ogsaa Militærforliget, Retsreformforliget, Valgretsforliget og alle de andre Forlig, som

den højtærede Justitsminister fornægtede nede i Næstved, da vi sidst havde Æren at drøfte Sagerne, sikkert følge i Toldforligets Spor. Det kunne de naturligvis gøre, hvis de tro sig stærke nok dertil, hvis de tro at kunne møde med disse Forlig og alligevel beholde Stillingen i Folket. Jeg tror imidlertid ikke, det vil vare saa meget længe, inden de alligevel ere færdige. Men jeg kan ikke tænke mig, at man vil lade disse Love strande i en eller anden Form og saa blive siddende. Saa megen Respekt har jeg endnu for Venstre og for Venstres Ministre.

Jeg har nu nogle Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem for Horsens (Æraenkel), Højres Ordfører i denne Sag, Det ærede Medlem forsvarede jo, meget maadeholdent forøvrigt, som allerede fremhævet, Protektionismen, Toldbeskyttelsesagen. Han fremkom med nogle Argumenter, som jeg gerne vilde tillade mig at røre lidt ved. Han nævnte saaledes, at den Fordel for Industrien, som Nedsættelsen af Raastoftolden medførte, maatte man endelig ikke anslaa for højt, naar man vilde kompensere den med Nedgangen i Beskyttelsen. Han fremkom med det bekendte Eksempel om et Stykke Jern, der efterhaanden udarbejdedes finere og finere, saa at det tilsidst naar en saadan Værdi, at den oprindelige Grundpris af Jernet næsten er betydningsløs. Jeg skal dertil sige, at det forekommer mig, at det ærede Medlem oversaa, at Industrien ikke blot regner med de rene Raastoffer, men ogsaa med Halvfabrikata og med færdige Stoffer, og at, hvad der for den ene Industri er færdige Stoffer og Fabrikata, er Halvfabrikata eller Raa- og Hjelpestoffer for den anden Industri. Derved falder Værdien af det Argument, som det ærede Medlem gjorde gældende, noget bort. Tage vi f. Eks. en industriel Række, der knytter sig til Papirindustrien, saa vil man se, at Træ er Raastof for Celluloseindustrien, og derfor gælder det for denne Industri om at faa saa billigt Træ som muligt, og det vilde have været udmærket, om man var gaaet til at afskaffe al Told paa Træ, men Ministeren er end ikke gaaet saa langt ned som Kompromis'et i 1897, hvad der er i høj Grad beklageligt. Træ er altsaa Raastof for Celluloseindustrien, men Træmasse er igen Raastof for Papirindustrien, og Papir er igen Raastof for Bladindustrien, Boghandlere og Tapetserervirksomhed og andre Virksomheder, der ere nødvendige Led i hele vort Handelsliv og Samfundets Virksomhed. Saaledes se vi en hel Kæde, hvor